

**KAMMARRÄTTEN I
STOCKHOLM**
Avdelning 02

DOM

2009-12-17
Meddelad i Stockholm

Aktbil 40 Sida 1 (9)
Mål nr 6186-09

Erik Lundström
018-4304001

KLAGANDE

1. Annie Johansson, 710917-1780

Ombud och offentligt biträde:
Jur.kand. Shantu Bråhmbhatt
Advokat Gotland AB
S:t Hansgatan 11
621 57 Visby

2. Christer Johansson, 690615-3231

Ombud och offentligt biträde:
Advokat Lars Dahlström
Visborgsgatan 1
621 57 Visby

MOTPARTER

1. Socialnämnden i Gotlands kommun

Ombud:
Advokat Richard Ploman
Adelsgatan 5, 1 tr
621 57 Visby

Den unge:
2. Domenic Johansson, 010909-6792

Ställföreträdare och offentligt biträde:
Jur.kand. Eva Ernstson
Kommandantsbacken 6
621 57 Visby

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Länsrättens i Gotlands län dom den 13 augusti 2009 i mål nr 531-09,
se bilaga A

SAKEN

Beredande av vård enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser
om vård av unga, LVU

Dok.Id 172645

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2302 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 5	08-561 690 00 E-post: kammarrattenistockholm@dom.se www.kammarrattenistockholm.domstol.se	08-14 98 89	måndag - fredag 09:00-16:00

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

1. Kammarrätten avslår överklagandena.
 2. Kammarrätten fastställer ersättning till Shantu Brahunbhatt för hennes uppdrag som offentligt biträde i kammarrätten åt Annie Johansson att utgå med yrkade 71 149 kr, varav 45 264 kr för arbete, 9 947 kr för tidsspillan, 1 708 kr för utlägg och 14 230 kr för mervärdesskatt.
 3. Kammarrätten fastställer ersättning till Lars Dahlström för hans uppdrag som offentligt biträde i kammarrätten åt Christer Johansson att utgå med yrkade 53 714 kr, varav 37 536 kr för arbete, 5 075 kr för tidsspillan, 360 kr för utlägg och 10 743 kr för mervärdesskatt.
 4. Kammarrätten fastställer ersättning till Eva Ernstson för hennes uppdrag som offentligt biträde i kammarrätten åt Domenic Johansson att utgå med yrkade 30 884 kr, varav 23 184 kr för arbete, 1 523 kr för tidsspillan och 6 177 kr för mervärdesskatt.
 5. Kammarrätten fastställer länsrättens sekretessförordnande och förordnar med stöd av 43 kap. 5 och 8 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) att sekretessen enligt 26 kap. 1 § samma lag ska fortsätta att vara tillämplig på de uppgifter om enskilda personliga förhållanden som förebringats vid kammarrättens muntliga förhandling inom stängda dörrar och som inte tagits in i denna dom.
-

YRKANDEN M.M.

Annie och Christer Johansson överklagar och yrkar att kammarrätten, med ändring av länsrättens dom, ska lämna Socialnämndens i Gotlands kommun (socialnämnden) ansökan om vård enligt LVU utan bifall.

Socialnämnden bestrider bifall till överklagandena.

Eva Ernstson bestrider, såsom ställföreträdare för Domenic Johansson, bifall till överklagandena.

Till stöd för sin talan anför Annie Johansson bl.a. följande. Förutsättningar för vård enligt LVU föreligger inte då det inte finns en påtaglig risk för att Domenics hälsa och utveckling skadas. Domenics behov kan tillgodoses på frivillig väg. Vaccination är helt frivilligt i Sverige och detta är upp till vårdnadshavarna att bestämma. Hon och hennes man har istället valt alternativa mediciner och behandlingar. Inte heller hälsokontroller är obligatoriska utan finns att tillgå som stöd för föräldrar. Hon har aldrig haft för avsikt att undanhålla Domenic nödvändig hälso- eller sjukvård. Kontakter har tagits med sjukvårdsupplysningen när detta har behövts. Det finns i utredningen inga anmärkningar på Domenics hälsa och fysiska utveckling. Vad avser tandvården vidgås att en viss brist uppstått. De har dock inte valt bort tandvårdskontroller utan efter genomförd undersökning av Domenic 2008 bokades en tandläkartid för Domenic i Indien. De har åtgärdat kariesangreppen på Domenics tänder och i övrigt är det fråga om hål i mjölkttänder. De valde att inte låta Domenic påbörja skolgången eftersom de skulle flytta till Indien. Flytten blev dock framskjuten men de har aldrig haft för avsikt att beröva honom rätt till utbildning. Kontakt har nu tagits med skolan och Domenic har beretts en plats. Vad gäller frivilliga insatser har det inte påståtts att det funnits samarbetssvårigheter mellan henne och socialtjänsten. Något försök till samarbete med henne har dock inte skett. Hon har på eget initiativ kontaktat socialtjänsten för att underrätta

den om den kommande flytten. De kontakter som funnits med familjen har föregåtts av missförstånd och brist på kommunikation.

Till stöd för sin talan anför **Christer Johansson** bl.a. följande. Han vidgär att han och Annie Johansson agerade fel då de valde att själva undervisa Domenic i hemmet trots att de saknade tillstånd. De hade dock planerat att flytta till Indien och ville inte att Domenic skulle behöva bryta upp från skolan. Domenic har fått hemundervisning och har adekvata färdigheter i flera kärnämnen. De vill nu att Domenic ska gå i skolan. Det bestrids att avsaknad av vaccination före avresan är en omsorgsbrist enligt LVU. De borde ha tillsett att Domenic gick på regelbundna hälsokontroller och att alla tänderna blev ordentligt lagade. Att så inte skedde berodde på att Domenic bedömdes vara frisk. För att komma till rätta med de brister som förelegat krävs ingen annan vård än att Domenic börjar skolan och genomgår hälso- och tandvårdskontroller. Kontroverserna med skolan och socialtjänsten beror inte enbart på honom. Det saknas skäl att anta att det santycke han gett uttryck för inte är allvarligt menat.

Till stöd för sin talan anför **socialnämnden** bl.a. följande. Det är riktigt att det inte finns några krav på vaccinering av barn i Sverige. Att inte vaccinera Domenic inför en utvandring till Indien innebär dock en påtaglig risk för skåda. Syftet med hälsovårdskontroller är inte enbart att ge stöd till föräldrar utan också att upptäcka eventuella hälsoproblem och avvikelser i utvecklingen hos barnet. Det var i ett sent skede som det anfördes att Domenics uppskjutna skolstart berodde på en förestående utflyttning, tidigare har andra skäl för hemundervisning anförts av föräldrarna. Det stämmer inte att Annie Johansson tagit initiativ till samarbete med socialtjänsten. Av skolpersonals och familjehemsföräldrarnas beskrivningar framgår att Domenic har stora svårigheter i det sociala samspellet samt att han inom flera områden uppträder som ett betydligt yngre barn. Domenic har ett distanslöst förhållningssätt och förstår inte sina egna känslor och kan inte benämna dem. Han har inte fått den vägledning, gränssättning och

skydd som ett barn i hans ålder behöver för en gynnsam utveckling. Både Christer och Annie Johansson uppvisar en bristande förmåga att möta Domenic under umgängestillfällena. Det saknas en ömsesidig dialog och samspel.

Socialnämnden åberopar ett barnpsykiatriskt utlåtande utfärdat den 2 oktober 2009 av överläkaren Joakim Kramer och psykologen Anneli Sandqvist Wildhund, i vilket anges bl.a. följande. Dominic är en pojke som är lätt att tycka om och känna sympati med, men som fungerar kognitivt, emotionellt, socialt och motoriskt som ett yngre barn samt ofta ter sig naiv och normlös i såväl beteende som kontakt. Han förefaller släpa efter i sin utveckling jämfört med jämnåriga trots tecken på genomsnittlig begåvning. Hans anknytningsmönster förefaller vara ambivalent. Därutöver finns indikation på psykisk ohälsa. Bedömningen är att han varit utsatt för betydande omsorgssvikt och han bedöms vara i behov av rutiner, stabilitet och ett förutsägbart bemötande.

Kammarrätten har den 30 november 2009 hållit muntlig förhandling i målet inom stängda dörrar.

Vid den muntliga förhandlingen har Annie Johansson anfört bl.a. följande. Det finns inga konkreta uppgifter om att de skulle ha vanvårdat Domenic. De uppgifter som finns handlar om skolan. Bristerna i den fysiska omsorgen kan mot bakgrund av detta lämnas helt utan avseende. Av utlåtandet från barn- och ungdomspsykiatrien framgår att det finns en indikation på ohälsa. Det framgår dock inte vilka anledningarna till ohälsan är. Det är svårt att bedöma i vilken grad den nuvarande situationen påverkat Dominics mående. Sedan vården med stöd av LVU inleddes har de inte motsatt sig några insatser från socialnämnden. Det finns ett uttalat samtycke till insatser från hennes sida. De har aldrig haft för avsikt att hindra Domenic från att gå i skolan. Socialnämndens kontakt med henne har varit mycket bristfällig före omhändertagandet.

Hennes förmåga att ta hand om Domenic har inte utretts. Socialnämnden har bara tagit för givet att hon inte kan samarbeta.

Vid den muntliga förhandlingen har Christer Johansson anfört bl.a. följande. Frågan i målet är om samtycke till frivilliga insatser föreligger. Han vill absolut att Domenic ska gå i skolan och har inga planer på att försöka hindra detta. De brister som uppstått i den psykiska omsorgen av Domenic beror på att han inte gått i skolan. Av den barnpsykiatriska utredningen framgår att läkarna reserverar sig. Det framgår att det krävs en grundligare utredning och att en sådan bara kan utföras i framtiden. Han motsätter sig inte detta och inte heller den eventuella vård Domenic kan behöva. Hans missbruk och sjukdom påstås vara en del av de påstådda omsorgsbristerna. Det föreligger dock ett nytt läkarintyg där det framgår att han inte har någon diagnos. Det föreligger inte någon missbruksproblematik.

Vid den muntliga förhandlingen har socialnämnden anfört bl.a. följande. Det finns enligt utlåtande inte längre något som tyder på att Christer Johansson har de diagnoser som tidigare gjorts gällande. Diagnosen narcissistisk personlighetsstörning kvarstår dock oförändrad sedan förra diagnostillfället. Detta är enligt socialnämndens uppfattning en faktor som påverkar Christer Johanssons omsorgsförmåga. Det har varit svårt för nämnden att veta vad Annie Johansson har för uppfattning om det som inträffat. Hon har uppgett att hon instämmer i vad Christer Johansson sagt. Den kompletterande utredning som ägt rum sedan länsrättens dom påvisar skador i Domenics utveckling. Det har bl.a. framkommit att föräldrarna har tagit en risk genom att inte låta Domenic delta i barnomsorg och skolgång. Han har inga inarbetade dagrutiner och har dålig tidsuppfattning. Domenic fungerar i vissa avseenden på en treårsnivå. Han har berövats redskapen att fungera som en normal åttaåring. Slutsatsen i det barnpsykiatriska utlåtandet är helt tydlig. Det föreligger betydande omsorgsbrister, närmast vanyård, av Domenic under

en lång period. Domenic har reagerat negativt på de möten som ägt rum med föräldrarna. Det har framkommit att Christer Johansson och Annie Johansson inte kan acceptera vissa delar av vårdplanen. Det är således inte möjligt att upprätta en fungerande vårdallians och ge Domenic vård på frivillig väg.

Vid den muntliga förhandlingen har Eva Ernstson anfört bl.a. följande. Hon instämmer i socialnämndens uppfattning att Domenic har ett behov av en långvarig placering som inte kan ske med samtycke. Länsrättens dom är korrekt och de skäl för vård med stöd av LVU som förelåg då har förstärkts av vad som framkommit i det barnpsykiatriska utlåtandet och av socialnämndens utredning i kammarrätten. Det är svårt att bilda sig en klar uppfattning om Dominics beteende efter att ha träffat honom vid tre tillfällen men hans distanslöshet och gränslöshet har framkommit.

Christer Johansson och Annie Johansson har viljan att agera som bra föräldrar men de saknar förmågan. Annie Johansson lever i skuggan av sin make. Hennes mående påverkar starkt hennes förmåga att vara förälder. För att tillförsäkra Domenic allt han har behov av krävs att tvångsvården med stöd av LVU, så som den utformats, fortsätter.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser frångår av länsrättens dom.

Socialnämnden anser att Annie Johansson och Christer Johansson brister i omsorgen om Domenic såvitt gäller både den fysiska och den psykiska omsorgen. De fysiska omsorgsbristerna avser brister i tandvården och att Domenic inte tagits till regelbundna hälsokontroller samt att han inte vaccinerats innan utflyttning till Indien. Den psykiska omsorgsbristen anses bestå i att Domenic inte deltagit i barnomsorg eller skolgång vilket resulterat i social isolering och otillfredsställande stimulans med eftersläpningar i utvecklingen som följd. Nämnden anser vidare att bristerna till stor del har

sin grund i Christer Johanssons psykiska och personliga status och Annie Johanssons psykiska ohälsa.

Efter länsrättens prövning har utredningen kompletterats med ett barnpsykiatriskt utlåtande i vilket man bedömer att Dominic varit utsatt för betydande omsorgsvikt. Han fungerar kognitivt, emotionellt, socialt och motoriskt som ett yngre barn och släpar efter i utveckling. Han bedöms vara i behov av rutiner, stabilitet och ett förutsägbart bemötande.

Kammarrätten finner ingen anledning att betvivla att Annie Johansson och Christer Johansson är måna om Dominic och att de försöker, utifrån sina förutsättningar, ge honom omsorg på det sätt som de finner vara det bästa. Enligt kammarrättens mening förefaller emellertid vårdnadshavarna sakna insikt i vilka konsekvenser deras sätt att ta hand om och förhålla sig till Dominic får för honom. Kammarrätten anser att utredningen i målet, med särskilt beaktande av det i kammarrätten ingivna barnpsykiatriska utlåtandet, klart visar att Dominics hemmiljö har haft en sådan allvarlig inverkan på hans hälsa och utveckling att han har ett tydligt vårdbehov. Grund för vård enligt 2 § LVU föreligger därför.

Frågan är härmed om behövlig vård kan ges på frivillig väg. I vårdplanen anges bl.a. att Dominic ska vara placerad i familjehem, vilket Annie Johansson och Christer Johansson inte har samtyckt till. Kammarrätten kan därmed konstatera att erforderligt samtycke till behövlig vård inte föreligger. Vid sådant förhållande ska länsrättens beslut att bereda Dominic vård enligt LVU stå fast. Överklagandena ska därför avslås.

KAMMARRÄTTEN I
STOCKHOLM
Avdelning 02

DOM

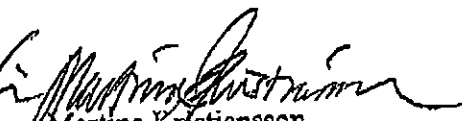
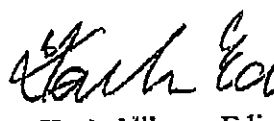
Sida 9

Mål nr 6186-09

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1)

Jerry Eriksson
lagman
ordförande

Karin Nilsson Edin
kammarrättsråd

Martina Kristiansson
tf assessör
referent

I avgörandet har även deltagit nämndemännen Maud Steen (skiljaktig mening) och Hilbert Karlqvist.

Maud Steen är av skiljaktig mening och anför följande.

Jag delar majoritetens bedömning att vårdnadshavarna brister i omsorgen om Domenic i den mening som avses i 2 § LVU. Jag anser emellertid att frivilliga insatser inte är uttömda och att det därför saknas förutsättningar för att genomföra vården med stöd av LVU. Annie Johanssons och Christer Johanssons överklagande ska därför bifallas.